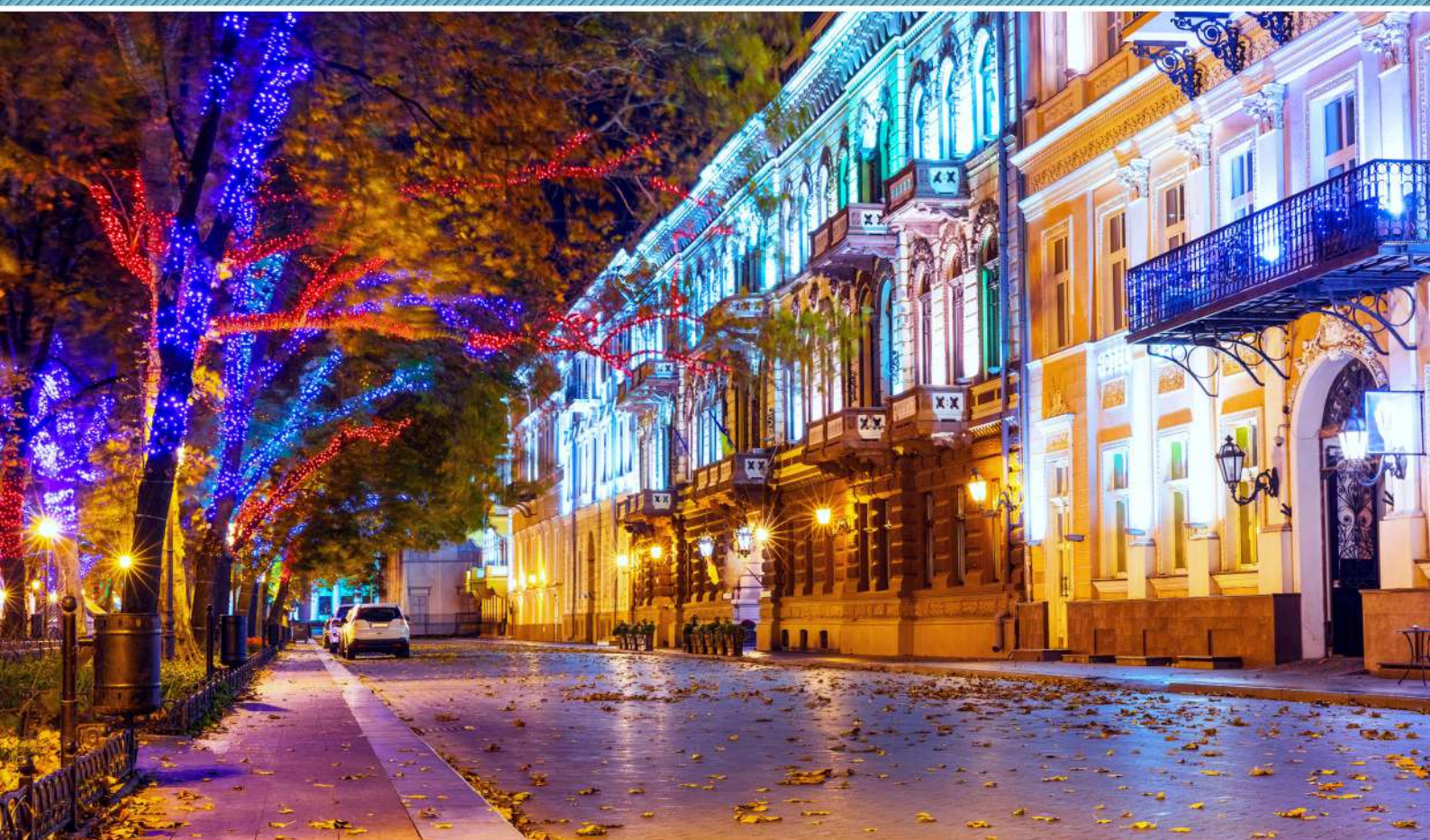

СУЧАСНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

(міжнародна наукова конференція)

* The modern scientific research | International scientific conference

Місце проведення: Одеса, Україна
6 червня 2021 року

Venue: Odessa, Ukraine
June 6, 2021

УДК 001.1

ББК 29

UDC 001.1

BBK 29

СУЧАСНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

(міжнародна наукова конференція)

* The modern scientific research | International scientific conference

** Современные научные исследования (международная научная конференция)

Місце проведення: **Одеса, Україна** | Venue: **Odessa, Ukraine**

6 червня 2021 року | June 6, 2021

ОФОРМЛЕННЯ ЦИТАТИ:

Батюченко В.А., Дудар З.В., Мазурова О.О. Дослідження методів рішення транспортних задач лінійного програмування // Сучасні наукові дослідження (міжнародна наукова конференція). Видавництво Science Bulletin. Одеса, Україна, 6 червня 2021. с. 4 - 13.

ISBN 978-617-8083-31-1

© 2021 Видавництво Science Bulletin | Publisher Science Bulletin | Издательство Science Bulletin

© 2021 Автори статей | Authors of the papers | Авторы статей

Адреса електронної пошти: scien.bulletin@gmail.com

Адреса видавця (редакції): **LV-1007, Рига, Латвія**

Операційний офіс: **65039, Одеса, Україна**

ЗМІСТ (CONTENT)

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ (POLITICAL SCIENCE)

- 1. Ostapiak Vasyl Ivanovich**
MANAGEMENT AND CRISIS IN THE SYSTEM OF INTERNATIONAL RELATIONS.....4-6

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ (HUMANITARIAN SCIENCE)

- 2. Ловка Ольга Володимирівна, Шевела Дана Юрїївна**
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ
ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ В УМОВАХ КАРАНТИНИХ ОБМЕЖЕНЬ.....7-16

ТЕХНІЧНІ НАУКИ (TECHNICAL SCIENCE)

- 3. Микуляк Марія Миронівна**
КАНТОРОВІ МНОЖИНИ ДОДАТНОЇ МІРИ 17-19

- 4. Обідник Микола Дем'янович**
МЕХАНІЗМИ РЕНОВАЦІЇ ЖИТЛОВОГО КВАРТАЛУ 20-27

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ (ECONOMIC SCIENCE)

- 5. Тимошенко Владислава Валерїївна, Столярчук Валентина Миколаївна**
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ЧЕРКАСЬКОГО РЕГІОНУ 28-32

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (LAW SCIENCE)

- 6. Удовика Лариса Григорівна, Бондарєва Ангелїна Юрїївна**
ПРОБЛЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 В УКРАЇНІ 33-37

- 7. Удовика Лариса Григорівна, Васильченко Алїна Павлїївна**
ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН..... 38-42

- 8. Удовика Лариса Григорівна, Ланг Олексїй Ігорович**
ФОРМУВАННЯ СУДОВОГО ПРЕЦЕДЕНТУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ НІМЕЧЧИНИ..... 43-47

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ (POLITICAL SCIENCE)

UDC 327

Ostapiak Vasyl Ivanovich

Doctor of Political Science, Associate Professor

Department of Public Administration and Management

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

(Ivano-Frankivsk, Ukraine)

**MANAGEMENT AND CRISIS IN THE SYSTEM
OF INTERNATIONAL RELATIONS**

***Abstract:** the author notes that changes in society occur in waves and this process is influenced by a number of destructive factors, ie war, pandemic influenza or plague, economic shocks, etc. The author draws attention to the fact that even before the invention of new technological solutions, accelerates the pace of economic development. Accordingly, the economic component, ie the relationship of people about money, capital and the accumulation of other goods and the use of new technologies can be considered a constructive determinant, which reflects the positive aspects of change in a crisis and post-crisis society.*

***Keywords:** crisis, conflict, long wave theory, system of international relations, globalization.*

The crisis is an integral part of the development of modern society. With its differences and wave-like movements it stimulates countries, international organizations and the whole system of international relations to development. As researcher S. Grabovsky notes: "Theoretically, the current crisis of wave change can be passed in a relatively" soft "scenario, according to Kondratiev's followers. This would require replacing the policy of reducing the cost of labor with a policy of raising wages and raising the educational level of employees (which will inevitably require a reduction in the working week). The policy of eliminating "social costs" should be replaced by a new strategy of expanding social guarantees, but with the encouragement of fruitful highly skilled work. Spontaneous inflation in this scenario can be stopped

by limiting hydrocarbon prices to sufficient profits, attracting significant funds for technical and technological re-equipment of all production systems (in order to provide twice the volume of marketable production at half the cost of energy, labor and raw materials, what the well-known economist Ernest von Weizsäcker wrote in a report to the Club of Rome and in the book Factor 4 in the mid-1990s) and the restoration of a high level of individual and group consumption on this environmentally sound basis. At the same time, there should be a significant change in the "management staff" in the form of political and economic elites and a radical transformation of the prevailing social ideologies and socio-cultural guidelines. This is, so to speak, an optimistic scenario. But a moderately pessimistic scenario of wave change seems more probable” [1]. That is, we are still convinced that researchers have long proposed different models of behavior in the transition of cycles from crisis to crisis. There are many ways to overcome crises in this context. We understand that it is possible to steer the crisis in a constructive direction using many management tools, making such management in the global dimension effective, productive and aimed at overcoming the destructive consequences.

However, crisis management seems to be an effective and simple process only in theory. In practice, we observe that the crisis is an extraordinary phenomenon, a process that has much in common and different at the same time. At different times, the crisis has different manifestations and these manifestations also depend on the space, on a particular country.

The crisis of society is influenced by society itself, its culture, which is formed and transformed, the economic system, religion, a number of small and situational factors, determinants. And in this context, globalization is a factor that:

- first, by spreading and uniting countries, it stimulates the spread and scale of the crisis. We can perceive such spread as destructive factors of globalization;
- secondly, united countries in a global space with a common identity, supranational governance in a multicultural crisis management environment will be

more effective, because governance mechanisms will become global and therefore more effective and targeted.

So, moving on to the conclusions, we note that of course the work and contribution of M. Kondratev in the assessment and understanding of the theory of large waves is enormous. The big waves have given researchers an understanding of what cyclicity is in the global space and how this cyclical formation of crises can affect the development of the world. Including the global environment.

However, there are virtually no constructive studies of how the crisis as a phenomenon and process affects the system of international relations in the political context. Crisis research also needs more detailed analysis due to its unusualness and conflict. After all, the crisis is the element of development of society that can generate conflicts and, consequently, military confrontations. Accordingly, it is strategic to study crises because crisis is one of the main determinants of military conflict.

This approach in the study of crises suggests that the crisis is not just society.

REFERENCE:

С. Грабовський. «Хвилі Кондратьєва» і глобальна економічна криза. Електронне посилання - <https://www.radiosvoboda.org/a/1374066.html>

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ (HUMANITARIAN SCIENCE)

УДК 159.92

Ловка Ольга Володимирівна

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри педагогіки та психології

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

(Київ, Україна)

Шевела Дана Юріївна

студентка кафедри педагогіки та психології

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

(Київ, Україна)

**ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ
СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ ПЕРШОГО РОКУ
НАВЧАННЯ В УМОВАХ КАРАНТИНИХ ОБМЕЖЕНЬ**

***Анотація:** в роботі представлено результати дослідження впливу дистанційного формату навчання на формування психологічного клімату студентської групи. Було окреслено важливість формування психологічного клімату в студентському колективі та вказано важливі ознаки сприятливого психологічного клімату. Представлений порівняльний аналіз двох студентських груп першого року змішаного та дистанційного формату навчання.*

***Ключові слова:** психологічний клімат, психологічна адаптація, порівняльний аналіз, пандемія, навчальна діяльність.*

Вступ. Через пандемію, спричинену COVID-19, організація навчального процесу зазнала різючих змін. Під час самоізоляції вся освітня діяльність вищих навчальних закладів була перенесена в online-режим, що, безсумнівно, має вплив

не лише на процес засвоєння студентами фахових навичок та знань, а й впливає власне на міжособову взаємодію між членами навчальної групи.

Через дистанційний режим ми зіткнулися зі стрімкою зміною видів та процесів формування контакту між членами групи, що особливо впливає на таку студентську нішу, як першокурсники. Вступ до вузу і навчання в ньому супроводжується включенням вчорашніх випускників шкіл в нове для них культурно-освітнє середовище, що супроводжується формуванням нової освітньої групи, від атмосфери якої залежить й успіх студента.

Студентська група - психологічний центр формування фахівця. Саме тут формуються високі моральні якості, правильне ставлення до навчання. Студентська група здатна істотно підвищити ефективність індивідуального процесу засвоєння знань. Але для цього потрібно, щоб студентська група стала колективом (командою), де кожен готовий допомогти кожному, де існує культ вчення і знання, атмосфера наукового пошуку або, іншими словами, щоб в групі встановився сприятливий соціально-психологічний клімат [6].

Вивченням соціально-психологічного клімату групи займалося багато зарубіжних та вітчизняних вчених [1-6], проте можна прийти до висновку, що соціально-психологічний клімат - якісний бік стосунків, що виявляється у вигляді сукупності психологічних умов, які сприяють або перешкоджають продуктивній спільній діяльності та всебічному розвитку особистості в групі. Таким чином психологічний клімат може бути сприятливим – орієнтує члена групи на успіх у власній та колективній діяльності, та негативний, що навпаки має деструктивний вплив на домагання особистості.

В даному дослідженні ми розглядаємо саме сприятливий психологічний клімат, ознаки якого можуть бути суб'єктивними та об'єктивними ознаками. Так як в основі даної роботи є саме на особистісна оцінка членів групи, тож ми орієнтуємось на наступні суб'єктивні ознаки сприятливого психологічного клімату:

- довіра та взаємо вимогливість членів групи один до одного;

- достатня поінформованість членів колективу про завдання та стан справ у колективі;
- високий ступінь емоційного включення та взаємодопомоги у ситуаціях, якщо є у цьому потреба;
- задоволеність працею й належністю до групи.

Метою даного дослідження є емпіричне дослідження особливостей психологічного клімату академічної групи студентів першого року навчання, сформованого в умовах дистанційної взаємодії.

Об'єктом дослідження є психологічний клімат малої групи. **Предметом** дослідження є особливості психологічного клімату студентської групи першого року навчання в умовах дистанційної взаємодії під час карантинних обмежень

Вибірка дослідження: складалася з двох студентських груп першого року навчання двох різних київських університетів, проте однієї спеціальності. Перша група складалася з 31 особи та навчання відбувалося у змішаному форматі, тобто студенти мали змогу познайомитися «наживо» та деякий час навчалися безпосередньо в стінах університету, до погіршення епідеміологічної ситуації. Друга група являє собою 28 осіб, які перебували виключно на дистанційному навчанні. Обидві студентські групи мають приблизно однаковий розподіл за віком та статтю.

Методики дослідження:

- Методика адаптованість студентів у ВНЗі (Т.Д. Дубовицька, А.В. Крилова).

Методика призначена для дослідження адаптованості студентів в вузі і включається в себе дві шкали: адаптованість до навчальної групи і адаптованість до навчальної діяльності.

- Визначення опосередкованої групової згуртованості (В.С.Івашкін, В.В.Онуфрієва). Дана методика призначена для вивчення групової згуртованості, опосередкованої цілями і завданнями спільної діяльності.

В якості стимульного матеріалу взяті ділові, моральні та емоційні якості (3 x 7), що відображають ціннісні орієнтації молодіжних груп.

- **Методика оцінки психологічної атмосфери в колективі (по А.Ф.Фідлеру)**

Методика використовується для оцінки психологічної атмосфери в колективі. В основі лежить метод семантичного диференціала.

Підсумковий показник коливається від 10 (найбільш позитивна оцінка) до 80 (найбільш негативна). створюється середній профіль, який і характеризує психологічну атмосферу в колективі.

Результати та обговорення. Діагностика проходила в індивідуальному порядку, кожному респонденту було надано індивідуальний бланк, через дистанційні обмеження відбувалося у вигляді Google-форми, наступного змісту: шапка для заповнення особистих даних, інструкція і тестова частина. Респонденти мали відповідати швидко, довго не задумуючись та обирати ту відповідь, яка найбільше їм імпонує, в залежності від інструкції методики. Далі результати за трьома методиками були співвіднесені з ключами відповідей, що дало змогу визначити нам рівень адаптованості, групової згуртованості та надати оцінку психологічній атмосфері в колективі кожної з груп, та порівняти їх показники.

Таблиця 1

**Загальний результат за методикою адаптованість студентів
у ВНЗі (Т.Д. Дубовицька, А.В. Крилова)**

Сума балів	Кількість	Показник адаптованості
Група 1		
Менше 11 балів	0	Низький рівень адаптованості
12-21 бали	14	Середній рівень адаптованості
22-32 бали	17	Високий рівень адаптованості
Група 2		
Менше 11 балів	5	Низький рівень адаптованості

12-21 бали	20	Середній рівень адаптованості
22-32 бали	3	Високий рівень адаптованості

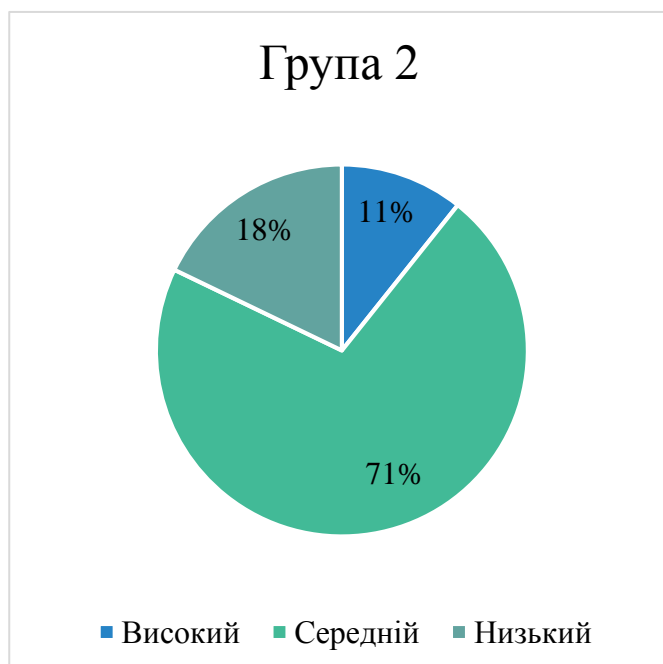
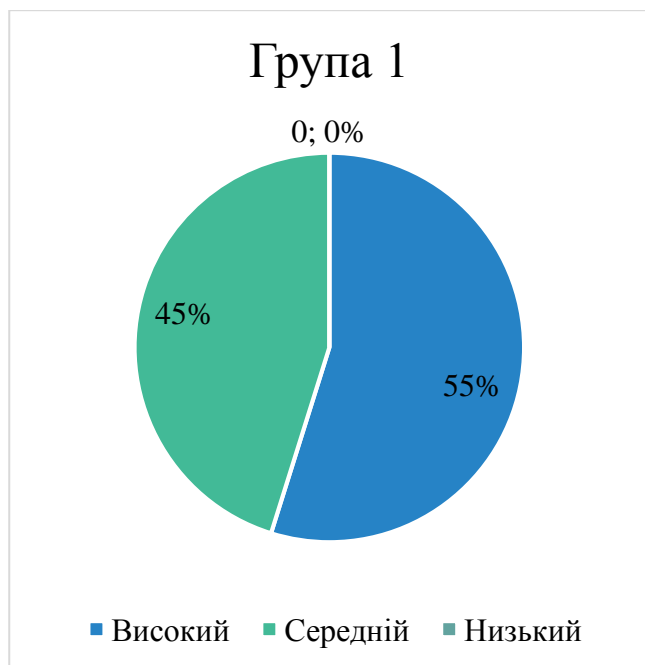

Рис. 1; 2. Загальний результат за методикою адаптованість студентів у ВНЗі (Т.Д. Дубовицька, А.В. Крилова)

РЕЗУЛЬТАТИ першої групи: У 17-ти респондентів, що становить 55% членів групи, виявлено високий рівень адаптованості до ВНЗу, що свідчить про

те, що студенти відчувають себе в групі комфортно, легко знаходить спільну мову з однокурсниками, слідує прийнятним в групі нормам і правилам. У 14-ти респондентів, що становить 45% від групи, виявлено середній рівень, що свідчить про помірну адаптованість до ВНЗу. Низький рівень адаптованості до ВНЗ у цій групі не був виявлений.

Результати другої групи: У 3-ох респондентів, що становить 11% групи, виявлено високий рівень адаптованості до ВНЗу. У 20-ти респондентів, що становить 71% від групи, виявлено середній рівень, а низький рівень адаптованості до ВНЗ був виявлений у 5-и студентів, що складає 18% від групи. Це свідчить про труднощі в спілкуванні між членами групи.

Таблиця 2

Результат за шкалою адаптованості до навчальної групи методики адаптованість студентів у ВНЗі (Т.Д. Дубовицька, А.В. Крилова)

Сума балів	Кількість	Показник адаптованості
Група 1		
Менше 8 балів	11	Низький рівень адаптованості
9-16 балів	20	Високий рівень адаптованості
Група 2		
Менше 8 балів	23	Низький рівень адаптованості
9-16 балів	5	Високий рівень адаптованості

Результати першої групи: У 11-ти респондентів, що становить 35% членів групи, виявлено низький рівень адаптованості до навчальної групи, проте у 20-ти респондентів, що становить 65% від групи, виявлено високий рівень, що свідчить про прийняття один одного членами групи.

Результати другої групи: Високий рівень адаптованості до навчальної групи був виявлений у 5-и студентів, що складає 18% від групи. У 23-ох

респондентів, що становить 82% групи, виявлено низький рівень адаптованості до навчальної групи. Це свідчить про можливі складності у процесі становлення міжособових контактів між членами цієї групи.

Таблиця 3

Результат за шкалою адаптованості до навчальної діяльності методики адаптованість студентів у ВНЗі (Т.Д. Дубовицька, А.В. Крилова)

Сума балів	Кількість	Показник адаптованості
Група 1		
Менше 8 балів	20	Низький рівень адаптованості
9-16 балів	11	Високий рівень адаптованості
Група 2		
Менше 8 балів	16	Низький рівень адаптованості
9-16 балів	12	Високий рівень адаптованості

Результати першої групи: У 20-ти респондентів, що становить 65% від групи, виявлено низький рівень адаптованості до навчальної діяльності, що свідчить про можливі складності з процесом освоєння навчальних предметів. У 11-ти респондентів, що становить 35% від групи, виявлено високий рівень.

Результати другої групи: У 16-и респондентів, що становить 57% групи, виявлено низький рівень адаптованості до навчальної діяльності. У 12-ти респондентів, що становить 43% від групи виявлено високий.

Результати дослідження за даною методикою свідчать, що показники Групи 1 істотно відрізняються у позитивному напрямку від Групи 2, що, на нашу думку, свідчить про можливий вплив дистанційної взаємодії на процес адаптації студентів до ВУЗу. Проте, якщо звернути увагу на шкалу адаптованості до навчального процесу, ми бачимо негативну тенденцію у обох груп, але, на відміну від першої групи, розрив між рівнями адаптованості до навчальної діяльності менший.

Відповідно до результатів за методикою **оцінки психологічної атмосфери в колективі (по А.Ф. Фідлеру)** профіль обох груп знаходиться у середньому діапазоні, проте показники Групи 1 маю тенденцію до позитивної оцінки групи (31), а результат Групи 2 має оборотне значення (36).

За результатами методики визначення опосередкованої групової згуртованості (В.С.Івашкін, В.В.Онуфрієва), ми отримали наступні дані:

Група 1 має високі показники групової згуртованості за даними цієї методики, також 50% членів групи обрали домінуючою ознакою – «дружелюбність», що свідчить про орієнтацію безпосередньо на моральні якості індивідів при формуванні цього колективу.

Група 2 також має високі показники згуртованості з домінуючою ознакою «організованість» - ділові якості, що може означати формування першочергово суцільно робочих відносин між членами цієї групи.

Тож за результатами цієї методики ми можемо припустити, що завдяки безпосередній взаємодії між студентами Групи 1, були сформовані більш товариські стосунки в колективі, що позитивно впливає на розвиток сприятливого клімату в групі. А через відсутність поза навчальної взаємодії у Групи 2 сформувалися більш професійні відносини.

Висновки: Психологічний клімат є багатомірним, складним утворенням, що визначається особливостями неофіційної атмосфери, яка складається між членами групи, що знаходяться в безпосередньому контакті. Психологічний клімат студентської групи наділений рядом особливостей, які впливають з психологічної природи самої студентської групи, які, в свою чергу, породжуються провідним видом діяльності студентів – навчанням.

В ході дослідження ми визначили важливі суб'єктивні показники сприятливого психологічного клімату (довіра та взаємо вимогливість членів групи один до одного; ступінь емоційного включення та взаємодопомоги; задоволеність працею й належністю до групи), які й досліджувалися у даній роботі за допомогою обраних нами методик.

Ми провели емпіричне дослідження рівнів прояву згуртованості, психологічної атмосфери та адаптованості студентів першого курсу та за результатами цих досліджень можемо припустити, що існує негативний вплив на формування сприятливого психологічного клімату дистанційної взаємодії, проте існує ще багато сторонніх факторів, які могли впливати на результати дослідження.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

- Ермолаева Е.В., Павлова Л.А. Благоприятный социально-психологический климат в коллективе как условие эффективной работы // Новая наука: Теоретический и практический взгляд. 2015. № 3. С. 50-52.
- Коломінський Н. Л. Психологія педагогічного менеджменту: Навч. посіб. — К., 1996.
- Моченое Г. В., Ночевник А. М. Конфліктні ситуації й організаційні структури колективу. — Тернопіль, 1993.
- Парыгин Б.Д. Социально-психологический климат коллектива: пути и методы изучения/ Под редакцией В.А. Ядова. – СПб., «Наука», 2006.
- Платонов Ю. П. Психология коллективной деятельности. -М., 1998.
- Утлик В.Э. Психологический климат студенческой группы // Инновации в образовании. №8. 2010. С 32-42

Lovka Olga Volodimirovna

Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of Pedagogy and Psychology
Vadym Hetman Kyiv National University of Economics
(Kyiv, Ukraine)

Shevela Dana Yuriyivna

student of the department of pedagogy and psychology
Vadym Hetman Kyiv National University of Economics
(Kyiv, Ukraine)

**FEATURES OF PSYCHOLOGICAL CLIMATE
FIRST YEAR STUDENT GROUP TRAINING
IN THE CONDITIONS OF QUARANTINE RESTRICTIONS**

***Abstract:** the paper presents the results of a study of the impact of distance learning format on the formation of the psychological climate of the student group. The importance of forming a psychological climate in the student body was outlined and the important signs of a favorable psychological climate were pointed out. A comparative analysis of two student groups of the first year of mixed and distance learning format is presented.*

***Keywords:** psychological climate, psychological adaptation, comparative analysis, pandemic, educational activity.*

ТЕХНІЧНІ НАУКИ (TECHNICAL SCIENCE)

УДК 510.3

Микуляк Марія Миронівна

студентка кафедри математичного та функціонального аналізу
Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна)

КАНТОРОВІ МНОЖИНИ ДОДАТНОЇ МІРИ

Анотація: в роботі побудовано канторові множини, які мають додатну міру. Детально описано послідовність дій для побудови. Обчислено міру даних множин для загального випадку.

Ключові слова: множина, “середніх третин”, міра, досконала множина, ніде не щільна множина.

Гадаю, що усім знайомий відомий приклад множини Кантора, що має нульову міру. Така множина побудована методом видалення “середніх третин” з одиничного відрізка. Цей метод, дещо у зміненому вигляді можна застосувати для побудови корисного сімейства досконалих ніде не щільних множин. Кожна з цих множин, які ми також назвемо канторовими, це множина точок, що залишилися на інтервалі $[0, 1]$ після видалення з нього послідовності інтервалів наступним чином. Нехай α — довільне додатне число < 1 . Спочатку видалимо з $[0, 1]$ всі точки відкритого інтервалу $(\frac{1}{2} - \frac{1}{4}\alpha, \frac{1}{2} + \frac{1}{4}\alpha)$ довжини $\frac{1}{2}\alpha$ з центром в точці $\frac{1}{2}$. На двох замкнутих інтервалах, що залишилися $[0, \frac{1}{2} - \frac{1}{4}\alpha]$, $[\frac{1}{2} + \frac{1}{4}\alpha, 1]$, кожний з яких має довжину $\frac{1}{2}(1 - \frac{1}{2}\alpha)$, видалимо середні відкриті інтервали, довжина кожного з яких рівна $\frac{1}{8}\alpha$. Потім з решти замкнутих інтервалів, довжина кожного з яких рівна $\frac{1}{4}(1 - \frac{1}{2}\alpha - \frac{1}{4}\alpha)$, видалимо середні відкриті інтервали,

кожний з яких має довжину $\frac{1}{32}\alpha$. Із восьми замкнутих інтервалів, довжина кожного з яких рівна $\frac{1}{8}(1 - \frac{1}{2}\alpha - \frac{1}{4}\alpha - \frac{1}{8}\alpha)$, видалимо середні відкриті інтервали, кожний з яких має довжину $\frac{1}{128}\alpha$. Після n кроків міра видалених відкритих інтервалів буде рівна $\alpha(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + 2^{-n})$, і, отже, міра сукупності видалених відкритих інтервалів після нескінченного послідовного видалення буде рівна α . Міра канторової множини, що залишилася, буде рівна $1 - \alpha$. З цієї причини побудовані таким способом канторові множини часто називають канторовими множинами додатної міри.

Наведемо деякі властивості канторових множин. Всі вони є ніде не щільні. За означенням ніде не щільною множиною, називається множина, замикання якої немає внутрішніх точок. А так як всередині $[0,1]$ не існує відкритого інтервалу, який не мав би спільних точок принаймні з одним із інтервалів, точки якого були видалені на деякому кроці, то дані множини ніде не щільні. Також усі канторові множини додатної міри є досконалі. Досконалою називається замкнута множина, кожна точка якої є граничною точкою цієї множини. Оскільки кожна точку множини можна як завгодно точно наблизити кінцевими точками видалених інтервалів (всі кінцеві точки належать множині), то усі канторові множини досконалі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

- Б. Гелбаум, Дж.Олмстед Контрпримеры в анализе : Москва, 1967. -251с.
 Г.М. Фихтенгольц Основы математического анализа (Том 1): Москва, 1968. - 441с.
 І.В. Федак Елементи теорії міри та інтеграла Лебега: Івано-Франківськ, 2010.- 161с.

Mikulyak Maria Mironovna

student of the Department of Mathematical and Functional Analysis

Stefanyk Precarpathian National University

(Ivano-Frankivsk, Ukraine)

CANTOR POSITIVE MEASURES SETS

***Abstract:** in this paper, cantor sets are constructed that have positive measure. The assembly sequence is described in detail. The measure of these sets is calculated for the general case.*

***Keywords:** set, "middle thirds", measure, perfect set, nowhere dense set.*

УДК 624.9

Обідник Микола Дем'янович

студент кафедри будівництва, міського господарства та архітектури

Вінницький національний технічний університет

(Вінниця, Україна)

МЕХАНІЗМИ РЕНОВАЦІЇ ЖИТЛОВОГО КВАРТАЛУ

***Анотація:** в роботі проаналізовано зміст понять «реновація» та «реконструкція», визначені фактори впливу на механізм реновації житлової забудови кварталу, розглянуто інструменти реновації житлової забудови, сформульовано напрямки покращення благоустрою з детальним розглядом їх складових.*

***Ключові слова:** реновація, реконструкція, житловий фонд, будівництво, аналіз, інструменти реновації, механізми реновації.*

В українській нормативно-правовій базі в сфері будівництва відсутнє поняття «реновація», хоча, останнім часом, воно досить часто зустрічається в закордонних та вітчизняних публікаціях, що стосуються реконструкції будівель. Тому, слід визначитись в спільних та відмінних ознаках цих двох понять.

Реновація (від лат. *renovatio* – відновлення) – комплекс взаємопов'язаних будівельних робіт, які включають в себе повну реконструкцію будівлі та її адаптацію до нових експлуатаційних умов [1].

Інакше кажучи, реновація (оновлення, модернізація) має ширше тлумачення, ніж ремонтно-реставраційні роботи, передбачає введення експлуатаційних якостей об'єкту, що відповідають сучасному громадському запиту [2].

Реконструкція – перебудова введеного в експлуатацію в установленому порядку об'єкту будівництва, яка передбачає зміну його геометричних розмірів та/або функціонального призначення, основних техніко-економічних показників

(кількість продукції, потужність тощо), удосконалення виробництва, підвищення його техніко-економічного рівня та якості продукції, що виготовляється, поліпшення умов експлуатації та проживання, якості послуг [3].

Реконструкція передбачає повне або часткове збереження елементів несучих і огорожувальних конструкцій та призупинення на час виконання робіт експлуатації об'єкта в цілому або його частин (за умови їх автономності).

Отже, реновацію можна вважати одним із підходів реконструкції. Тому, подальші дослідження цього поняття та пошук її методів і технологій, будуть проводитись відштовхуючись від поняття та змісту поняття реконструкції.

Для початку необхідно провести етимологічне дослідження слова «реновація». Це слово запозичене з англійської мови – «renovation», що в перекладі на українську означає, як лагодження, обнова, оновлення, реконструкція.

Слово «реновація» можна поділити на дві частини: приставки ре- та слово «новація».

Приставка ре- у побудові слів має таке етимологічне значення, як повторюваність дії. Поняття «новації» в техніці означає результат практичного освоєння нового, що має економічний, соціальний ефект.

Отже, реновація житлової забудови – це комплексна перебудова об'єктів будівництва, що розміщуються на житлових територіях, яка передбачає зміну його геометричних розмірів, конфігурації, функціонального призначення, основних техніко-економічних показників, з метою покращення показників якості проживання та використанням новітніх технологій та матеріалів.

Для визначення факторів впливу на механізм реновації житлової забудови необхідно визначити рівні на елементи організації житлової забудови. Житлова забудова в системі міста представлена житловими районами та мікрорайонами, які з допомогою вулично-дорожньої мережі поділені на квартали.

Житловий квартал, як містобудівний об'єкт, на організаційному рівні, складається з будівель та території, на якій вони розміщуються. Основним

об'єктом житлової забудови, звісно ж, є житлові будинки, решта об'єктів призначені для забезпечення комфортного обслуговування мешканців будинків.

Додатковими будівлями, що розміщуються в житловому кварталі, є будівлі технічного обслуговування (електрощитові, котельні і т.д.) та культурно-побутового (центри розвитку, центри дозвілля, магазини, кафе, школи та дитячі садочки і т.д.).

Територія, на якій розміщуються будівлі, є прибудинковою територією. Також, у кварталі розміщуються майданчики різного призначення (майданчик для збору сміття, майданчик для виходу собак, дитячі майданчики, майданчики для відпочинку і т.д.).

Забезпечення транспортного та пішохідного зв'язку усіх об'єктів забезпечується системою пішохідних доріжок та проїздів.

Решта території є комунікативним простором, який переважно представлений озелененими територіями кварталу.

Отже, структуру кварталу можна поділити на два рівні: об'єктний та територіальний. Об'єктний рівень включає в себе будівлі та споруди, що розташовані на території кварталу. На територіальному рівні розглядається територія кварталу з різним функціональним призначенням.

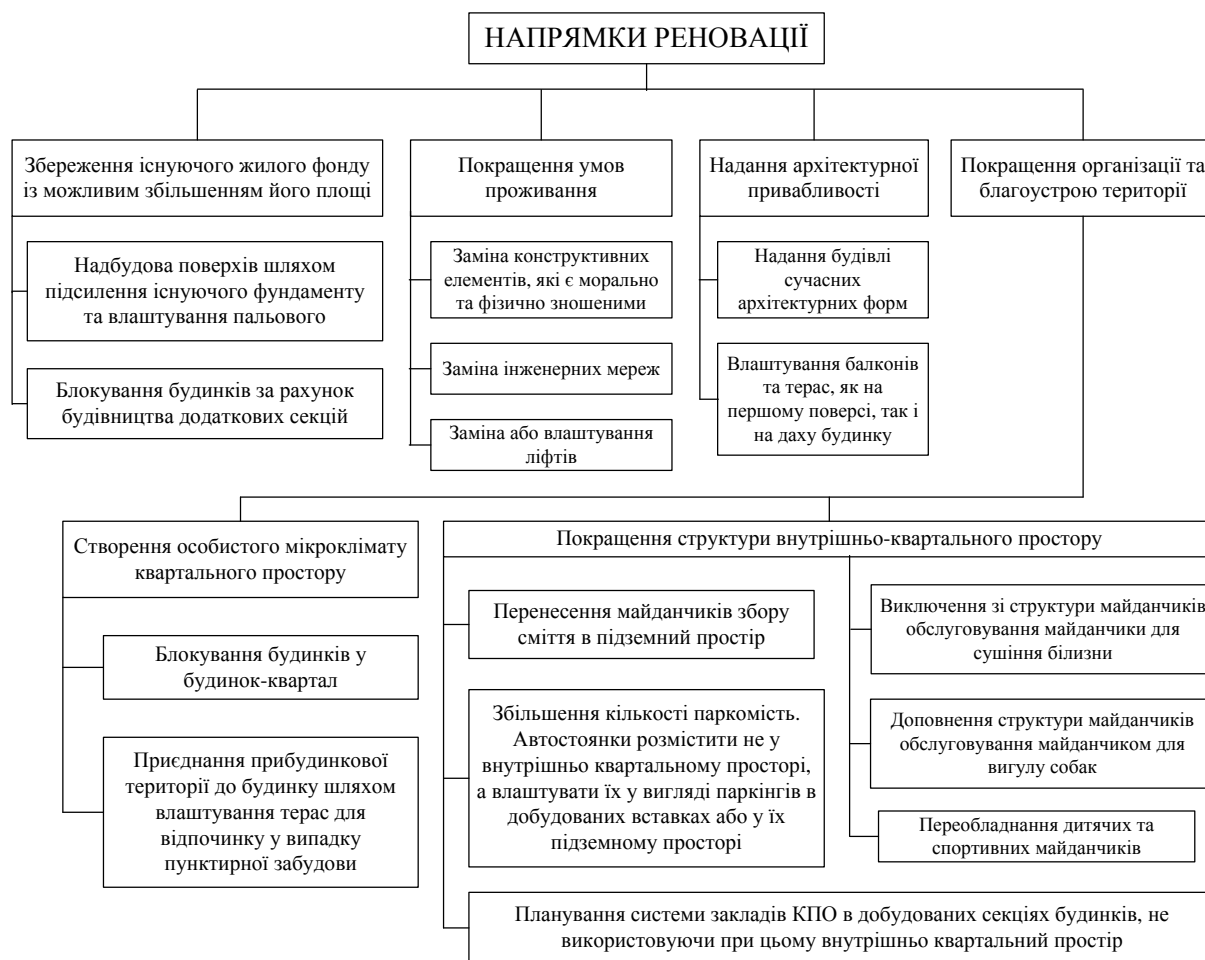
Усі фактори впливу на механізм реновації житлового кварталу умовно можна поділити на три групи: містобудівні, архітектурні та організаційно-правові. Сукупність усіх факторів слід враховувати при розробці концепцій та програм реновації житлової забудови. Відповідно розробка програми реновації повинна розроблятися індивідуально для кожної одиниці житлової забудови, що потребує реновації.

Інструментами реновації житлової забудови є:

- нормативно-законодавча база;
- інвестиційні програми: державні, регіональні;
- новітні методи та технології реконструкції житлової забудови;
- регіональні програми реконструкції житлової забудови.

На основі проведених досліджень можна сформулювати перспективну програму реновації кварталів 60-70-х рр. забудови комплексно враховуючи сучасні архітектурні та містобудівні напрямки. Модель такого проекту реновації наведено на рисунку.

ПРОГРАМА РЕНОВАЦІЇ ЗАБУДОВИ 60-70 РР. ХХ СТ.

22.12.2006 р. Верховною Радою України був прийнятий закон №525 «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду». Цей закон регулює правові, економічні та інші принципи проведення реконструкції застарілого житлового фонду. Але до сьогодні так і не має чітко сформованого державного механізму проведення реконструкції житлового фонду.

Відносини у сфері комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду та окремих непридатних для проживання багатоквартирних будинків регулюються Конституцією України, Цивільним, Господарським і Земельним кодексами України, законами України «Про основи містобудування», «Про архітектурну діяльність», «Про регулювання містобудівної діяльності».

Дослідження нормативно-законодавчої бази України показали, що реконструкція житлової забудови повинна проводитися її власниками, тобто, або жителями цих будинків або органами місцевого самоврядування. В нормативній базі відсутні методи проведення сучасних реноваційних заходів.

Оскільки особливість реновації житлової забудови полягає в використанні новітніх будівельних технологій, сучасних архітектурних тенденцій, що відповідають вимогам та стандартам якості життя, необхідно враховувати їх при розробці проекту реновації житлової забудови.

Метою реновації житлового кварталу 60-70 рр. ХХ ст. є збереження його існуючого жилого фонду із можливим збільшенням його площі, покращенням умов проживання, наданням архітектурної привабливості та покращенням організації та благоустрою території.

Досягнення цієї мети потребує постановки цілей.

Збереження житлового фонду з збільшенням його площі можливо за рахунок проведення таких реконструктивних заходів як:

- надбудова поверхів шляхом підсилення існуючого фундаменту та влаштування пальового фундаменту по його периметру;
- блокування будинків за рахунок будівництва додаткових секцій.

Для покращення умов проживання необхідно забезпечити заміну конструктивних елементів, які є морально та фізично зношеними: даху, вікон, сходових маршів, інженерних мереж, ліфтів.

Надання архітектурної привабливості можливо за рахунок надання будівлі сучасних архітектурних форм, влаштуванню балконів та терас, як на першому поверсі, так і на даху будинку.

Покращення благоустрою необхідно здійснювати за декількома напрямками. Перший – створення особистого мікроклімату квартального простору. Необхідність такого заходу пояснюється тим, що однією з проблем застарілого житлового фонду є погане відношення до комунікативного простору кварталу, оскільки вони не відчують його своєю власністю. Тому є необхідність створити атмосферу «власної території». Досягнення такої цілі можливо за рахунок приєднання прибудинкової території до будинку шляхом влаштування терас для відпочинку у випадку пунктирної забудови.

Якщо реновація кварталу здійснюється за рахунок блокування будинків у будинок-квартал, тоді дане архітектурне рішення без додаткових заходів забезпечує створення камфорного дворового простору. На противагу цій перевазі такого архітектурного рішення можливе створення несприятливого аераційного та інсоляційного режиму території кварталу. Для усунення цього недоліку необхідно з врахуванням природно-кліматичних умов створити таку архітектурну форму, яка буде забезпечувати необхідні інсоляційні та аераційні режими.

Другий напрямок покращення благоустрою – покращення структури внутрішньо квартального простору. Відомо, що планування кварталів 60-70 рр. здійснювалося з обмеженим набором закладів і майданчиків обслуговування, які не усі сьогодні є актуальними і не відповідають сучасним умовам проживання. Тому, благоустрій території кварталу повинно виконати таким чином, аби збільшити площу зелених насаджень. Для цього необхідно вжити таких заходів:

- перенести майданчики збору сміття в підземний простір. Це дасть можливість покращити якість повітря в кварталі та покращити привабливість прибудинкової території;

- уникнути можливості розміщення автомобілів на зелених зонах кварталу. Для цього необхідно збільшити кількість паркомість, автостоянки розмістити не у внутрішньо квартальному просторі, а влаштувати їх у вигляді паркінгів в добудованих вставках, або у їх підземному просторі;

- виключити зі структури майданчиків обслуговування майданчики для сушіння білизни, адже вони не несуть на собі свого функціонального навантаження у зв'язку з сучасним побутовим устроєм населення;

- доповнити структуру майданчиків обслуговування майданчиком для виходу собак;

- виконати переобладнання дитячих та спортивних майданчиків;

- планувати систему закладів КПО в добудованих секціях будинків, не використовуючи при цьому внутрішньо квартальний простір.

Третім напрямком концепції реновації кварталу є розвиток системи закладів КПО. На сьогоднішній день система КПО кварталів є зруйнованою, окремі її елементи розміщуються стихійно і не відповідають сучасним містобудівним вимогам. Для цього необхідно:

- створити модель системи КПО кварталу, враховуючи його планувальні особливості, структуру населення, сучасні тенденції розвитку сфери розваг;

- відповідно моделі виконати підбір закладів КПО та визначити їхню ємність;

- визначити місця розташування закладів обслуговування в добудованих секціях з врахуванням умов доступності та санітарно-технічним умовам.

Отже, проведення реновації кварталу слід здійснювати комплексно відповідно визначеним напрямкам, що відповідають сучасним архітектурним та містобудівним вимогам.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

Потаев Г. А. Экологическая реновация городов / Г. А. Потаев. – Минск. 2009. – 173 с.

Соколовська Ю. С. Об'ємно-планувальні принципи і методи реновації масової житлової і громадської забудови. – Молодий вчений. №1 (28) • Частина 3 • січень, 2016 р. Київський національний університет будівництва і архітектури.

Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду: Закон України від 22 грудня 2006 року, № 525-V. – Київ. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/525-16#Text>

Obidnyk Mykola

Vinnitsia National Technical University

(Vinnitsia, Ukraine)

CONCEPTUAL RENOVATION SCHEME RESIDENTIAL AREAS

***Abstract:** the content of the concepts "renovation" and "reconstruction" is analyzed in the work, the factors of influence on the mechanism of housing renovation of the quarter are determined, the scheme of housing renovation are considered, the directions of improvement are formulated with detailed consideration of their components.*

***Keywords:** renovation, reconstruction, housing, construction, renovation scheme.*

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ (ECONOMIC SCIENCE)

УДК 33

Тимошенко Владислава Валеріївна

студентка група ГРС-45

спеціальності «Готельно-ресторанна справа»

Полтавський університет економіки і торгівлі

(Полтава, Україна)

Науковий керівник:

Столярчук Валентина Миколаївна

кандидат технічних наук,

доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи

Вищий навчальний заклад УКООПСІЛКИ

Полтавський університет економіки і торгівлі

(Полтава, Україна)

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ЧЕРКАСЬКОГО РЕГІОНУ**

***Анотація:** в роботі проведений аналіз стану розвитку готельного господарства Черкаського регіону, його перспективи розвитку. Визначені особливості відпочинку в даному регіону. На основі проведеного аналізу запропоновані варіанти розширення готельних господарств за рахунок нових сучасних засобів розміщення – будинків відпочинку.*

***Ключові слова:** туризм, послуга, будинок відпочинку, готельне господарство, готель.*

Туристичний бізнес в окремих регіонах України є перспективним з огляду на динамічність розвитку та потенційну прибутковість, а його безпосередній розвиток у кожному регіоні країни призведе до підвищення конкурентоспроможності держави в цілому.[1]

Для послуг готельного комплексу властиві, насамперед, такі особливості, як сезонність попиту і належність до певної території, оскільки при зниженні попиту готель не може реалізовувати свої послуги в інший час і в іншому місці. Так, курортні готелі повністю завантажені й отримують прибуток лише 3-4 місяці на рік, а решта часу їх метою є мінімізація збитків. На противагу їм готелі великих міст у літні місяці страждають від нестачі клієнтів і заради залучення додаткових знижують ціни на 20-30%. [2]

Черкащина – це багаті природні ресурси, значний історико-культурний потенціал, багатство архітектурних та археологічних пам'яток, які відображають різні етапи розвитку історії і культури краю, життя і діяльність відомих людей, мають мистецьку і наукову цінність.

На сьогодні в області функціонує 76 готелів та аналогічних закладів розміщення, а також 758 закладів ресторанного господарства та 3 туристично-інформаційні центри (м. Канів, м. Черкаси та Чигиринський район).

Черкащина – це екологічно чистий регіон, територія найширшого розливу річки Дніпро, 100 кілометрів піщаних пляжів, найбільша кількість природних та історико-культурних заповідників, де можна із задоволенням відпочити та ознайомитися з місцевими традиціями. [3]

Все більше людей відчувають потребу відпочити від шаленого ритму міста та поринути у дивовижний світ природи. Одним з таких місць, де можна спокійно насолоджуватися відпочинком і набиратися нових вражень є будинки відпочинку.

Будинок відпочинку - це установа туризму і відпочинку, в якому пропонуються послуги проживання і харчування в комфортних умовах, зазвичай терміном від 7 днів до місяця. Можуть розташовуватися як в курортних зонах, так і просто в мальовничих місцях. Дані установи призначені для здорових людей, яким не потрібне спеціальне лікування. Будинок відпочинку не є медичним закладом, на відміну від санаторіїв і здравниць. Це більш місце відпочинку та релаксу від великого міста постійної біганини, та шумів машин. Саме тут відбувається повна взаємодія з природою та самим собою.

У регіоні здійснюють свою діяльність 15 будинків відпочинку головним завданням яких є:

- надання послуг відпочинку для жителів міст та ознайомлення іноземних туристів із традиціями та побутом місцевого населення;
- можливість пожити у справжній сільській хаті з дотриманням усіх традицій сільської місцевості;
- екологічний та здоровий відпочинок на природі;
- чисте повітря, сонце, водні джерела;
- екологічні продукти харчування;
- страви української національної кухні;
- проста і затишна родинна атмосфера;
- майстер-класи з народних ремесел;
- риболовля, полювання, пікнік;
- водні та кінні прогулянки.

Найрозвиненішими в цьому напрямку є Смілянський (8), Черкаський (6) та Канівський (6) райони.

Крім того, у регіоні важливе місце посідає активний відпочинок:

- гірськолижний курорт „Водяники” у Звенигородському районі (три лижні спуски 550, 600 і 700 метрів, гірський схил з перепадом висот більше 100 метрів та парк з трамплінами і квотерпайп);
- кінно-спортивний комплекс (Жашківський район);
- міжнародний спортивний комплекс з великого тенісу „Селена”;
- яхт-клуб „Парус”;
- скалолазний район с. Буки (мальовничий гранітний каньон на річці Гірський Тікич біля с. Буки входить до сотні найкрасивіших місць України та є одним із лідерів за оригінальністю і неповторністю);
- сплави на байдарках по річці Гірський Тікич та Рось;
- веломаршрути по визначних місцях Черкащини;
- пейнтбол. [4]

Отже, проведений аналіз засвідчив, що у Черкаській області недостатня кількість закладів розміщення даної. Та лише деякі готелі мають якусь "родзинку", що є візитною карткою та приваблює туристів. Усі заклади вміщують у собі малу кількість осіб, без комплексного харчування. До перспектив розвитку готельної індустрії регіону відносяться збільшення кількості бюджетних сертифікованих закладів, а зокрема хостелів та однозіркових готелей. Тому доцільне збільшення закладів готельного розміщення за рахунок побудови сучасних будинків відпочинку із високим сервісом та переліком додаткових послуг.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

- Любіцева О. О. Туристичні ресурси України : навч. посіб. / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2007. – 369 с.
- Чепурда Л. М. Сучасний стан та тенденції розвитку сфери послуг в регіонах України / Л. М. Чепурда // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. Вип. 37. – Черкаси : ЧТДУ, 2014. – Частина II. – С. 53–60.
- Левковська Л.В. Туризм та готельний бізнес в Україні: стан і перспективи розвитку// Трибуна, - №5-6, - 2003,- с.38-39.
- Черкаська обласна державна адміністрація . Офіційний сайт . [Електронний ресурс] –Режим доступу: <https://ck-oda.gov.ua/turyzm-oblasne-dochirnje-pidprijemstvo/> - Назва з екрану. – Дата звернення 20.04.2021

Timoshenko Vladislava Valerievna

student group GRS-45

specialty "Hotel and restaurant business"

Poltava University of Economics and Trade

(Poltava, Ukraine)

Scientific supervisor:

Stolyarchuk Valentina Nikolaevna

candidate of technical sciences,

Associate Professor of Hotel and Restaurant and Resort Affairs

Higher educational institution of UKOOPSPILKA

Poltava University of Economics and Trade

(Poltava, Ukraine)

CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT

HOTEL FACILITIES OF CHERKASY REGION

***Abstract:** the analysis of the state of development of the hotel industry of Cherkasy region, its prospects of development is carried out in the work. Features of rest in the given region are defined. On the basis of the conducted analysis the variant of expansion of hotel farms at the expense of new modern means of accommodation - rest homes is offered.*

***Keywords:** tourism, service, rest house, hotel economy, hotel.*

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (LAW SCIENCE)

УДК 34

Удовика Лариса Григорівна

доктор юридичних наук, професор

Запорізький національний університет

(Запоріжжя, Україна)

Бондарєва Ангеліна Юріївна

студент юридичного факультету

Запорізький національний університет

(Запоріжжя, Україна)

ПРОБЛЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 В УКРАЇНІ

***Анотація:** в роботі розглянута проблема реалізації прав людини в Україні в умовах COVID - 19. Проаналізовані права такі, як: право на охорону здоров'я, право на свободу пересування, право на освіту, право на свободу мирних зборів, право на справедливий судовий розгляд. Наведені приклади у статті дають зрозуміти, глобальність порушення прав людини під час пандемії.*

***Ключові слова:** права людини, пандемія COVID – 19, порушення прав, обмежувальні заходи, здоров'я.*

В 2020 році Україну захопила пандемія гострої респіраторної хвороби COVID – 19, яка вплинула на реалізацію прав людини. Підтвердженням цього стало, зокрема, зростання кількості повідомлень про порушення особистих прав і свобод з 2 359 у 2019 році до 3 063 у 2020 році [1, с.19, 20]. Проблема поширення пандемії і запровадження карантинних заходів вплинуло на всі види прав людини. Люди зазнають значних економічних, політичних, соціальних обмежень.

З початку пандемії коронавірусу права людини в Україні обмежувалися на рівні підзаконних актів, що не може бути можливим з правової позиції порушує Конституцію України.

Метою пропонованої роботи є виявлення актуальних проблем реалізації прав людини в умовах пандемії, яке вплинуло на життя громадян України.

Методологічним підґрунтям роботи є здобутки вчених які досліджували окремі аспекти прав людини, насамперед таких, як: Наталії Хендель, Зозуля О. І., Сіньова Л. М. , Романов М. В.

У найбільш загальному вигляді під правами людини розуміють комплекс свобод і юридичних можливостей, обумовлених існуванням людини в суспільстві. Сучасні вчені, даби прийнято відокремлювати різні види прав людини, класифікують 4 групи: 1) соціально-економічні права і свободи; 2) політичні права і свободи; 3) особисті свободи громадян; 4) рівність прав громадян.

Обмеження різною мірою зазнали всі види і групи прав людини. Ці обмеження спричинені поширенням коронавірусної інфекції, під якою розуміють інфекційну хворобу, яка вперше виявлена у людини в грудні 2019 року в місті Ухань, Центральний Китай. Хвороба почалася як спалах, що розвинулася у пандемію.

Коронавірус вплинув на порушення більшості прав людини, але в цій роботі розберемо лише декілька із них, такі як: право на охорону здоров'я, право на свободу пересування, право на освіту, право на свободу мирних зборів, право на справедливий судовий розгляд.

Перше, право на охорону здоров'я та доступ до медичних послуг є одним із основних прав людини. Недостатнє фінансування сфери охорони здоров'я, обмеження доступу до медичних послуг негативно вплинули на надання населенню медичної допомоги. Медична допомога повинна бути доступна для кожної людини.. Право на здоров'я включає в себе і фізичне і психологічне здоров'я. Держава повинна забезпечити надання психологічної підтримки для

вирішення моральних проблем (наприклад, тривожність чи депресія), які з'явилися під впливом пандемії [1].

Також можна зазначити, що в закладах позбавлення волі не проводяться противірусні дій, для збереження здоров'я ув'язнених. Тобто під цим, можна мати на увазі таке: не ведення систематичного температурного скринінгу працівників та ув'язнених, недостатнє забезпечення засобів індивідуального захисту, не дезінфікуються приміщення, не швидко виявлення хвороби через повільну або не своєчасне постачання тестів на виявлення коронавірусу, а також затримані особи, які потребують термінову медичну допомогу, мають труднощі з переведенням до медичних закладів [4, с.16].

Друге, право на свободу пересування. Під час локдауну були обмеження та заборони на подорожі. Тобто забороняється в'їзд на територію карантину та виїзд з неї громадян і транспортних засобів, за потреби проводити санітарний огляд речей, багажу, транспортних засобів та вантажів. Прикладом, може слугувати подія яка відбувалася в червні 2020 року. Люди, які виїздили з території ДНР повинні були встановити мобільний застосунок «Дій вдома», ця вимога вважалася дискримінацією осіб, які не могли дозволити собі смартфон. І головне, вони повинні були підписати документ, в якому зазначалося, що вони не повернуться, поки не покращиться ситуація з епідемією. Люди, які підписали цей документ, залишаються поза межами території ДНР, не маючи ніякої інформації про, те коли перетин назад буде можливий [4, с.12, 13]. В Конституції зазначено, що кожному гарантується свобода пересування (стаття 33 Конституції України).

Третє, право на освіту. Здобувачі освіти мають певні обмеження прав на освіту. Тобто забороняється відвідування закладів освіти, тому школярі та студенти навчаються дистанційно. У вчителів виникають складнощі тому, що вони не звикли або, навіть, не вміють користуватися технікою і інтернетом. Через це діти отримують не якісну освіту.

Четверте, свобода мирних зібрань і свобода об'єднання. З гарантіями Конституція містить і певні обмеження, оскільки громадяни можуть збиратися лише без зброї та мирно. Можна підкреслити випадок в Києві, коли 25 червня 2020 року поліція заборонила проведення заходу ЛГБТ – спільноти, спираючись на карантинні обмеження [4, с. 20, 21]. При цьому всі інші зібрання проходили без перешкод. Тобто, поліція порушила не тільки право на вільні зібрання, а ще й цей вчинок, вважають, як дискримінацію проти ЛГБТ – спільнот. Право на мирні збори може бути обмежено винятково «з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей», що закріплено в ч.2 ст.39 Конституції.

І останнє на чому можна зосередити увагу, це право на справедливий судовий розгляд. Карантинні обмеження ускладнили доступ до судових реєстрів, відсутність доступу до канцелярії судів та матеріалів судових справ, проведення бесід з клієнтами у місцях тримання під вартою і значно збільшили затримки у судових провадженнях, також адвокати скаржились на погану роботу «Електронного суду». Категорія осіб, які найбільше стикнулися з проблемним доступом до правосуддя – це особи, які мешкають у сільські місцевості(61%), люди похилого віку(57%), малозабезпечені особи(49%), особи з інвалідністю(39 %) та особи у місцях несвободи(26%) [4].

Отже, зазначене дає підстави зробити наступний висновок, що COVID – 19 негативно вплинув на права людини, це можуть підтверджувати вище наведені приклади. За для збереження життя і здоров'я українців, обмежувальні заходи мають бути, але за умови їх справедливості, адекватності та з метою суспільної необхідності, не порушуючи прав людини.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

- Щорічна доповідь уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини та громадянина в Україні. 2021. С. 19, 20
- Гайд «Права людини в часи кризи через COVID – 19». URL:<https://www.amnesty.org.ua/covid19-hr-guidance/>
- Інформація з офіційного сайту «Національна асоціація адвокатів» - «В 2020 карантин в Україні негативно вплинув на доступ до правосуддя – доповідь ООН». URL: <https://unba.org.ua/news/6211-v-2020-karantin-v-ukraini-negativno-vplivuv-na-dostup-do-pravosuddya-dopovid-oon.html>
- Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні 16 лютого – 31 липня 2020 - «Об'єднані нації права людини – Управління Верховного Комісара»:С.12,13,16,20,21. URL:https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/30thReportUkraine_UA.pdf
- Конституція України. ст. 33, ч. 2 с. 39

Udovika Larysa Hryhorivna

Doctor of Law, Professor
Zaporizhia National University
(Zaporozhe, Ukraine)

Bondareva Angelina Yuriyivna

law student
Zaporizhia National University
(Zaporozhe, Ukraine)

THE PROBLEM OF HUMAN RIGHTS REALIZATION IN THE COVID-19 PANDEMIC SITUATION IN UKRAINE

***Abstract:** the problem of realization of human rights in Ukraine in the conditions of COVID - 19 is considered in the work. The rights such as: the right to health care, the right to freedom of movement, the right to education, the right to freedom of peaceful assembly, the right to fair trial are analyzed. The examples given in the article make it clear the global nature of human rights violations during a pandemic.*

***Keywords:** human rights, COVID - 19 pandemic, human rights violations, restrictive measures, health.*

УДК 340.13

Удовика Лариса Григорівна

доктор юридичних наук

професор кафедри історії і теорії держави і права

Запорізький національний університет

(Запоріжжя, Україна)

Васильченко Аліна Павлівна

студентка юридичного факультету

Запорізький національний університет

(Запоріжжя, Україна)

ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН

***Анотація:** проблеми протидії корупції є одними з найактуальніших для України. Саме явище корупції звужує обсяг конституційних прав та свобод людини, заважає ефективному просуванню реформ та є підґрунтям для розвитку злочинності. Метою роботи є визначення шляхів ефективного усунення проблем протидії корупції в сучасній Україні.*

***Ключові слова:** проблеми протидії корупції, шляхи ефективного усунення проблем протидії корупції, політична корупція.*

Насамперед, треба розпочати з того, що в Україні, на жаль, корумповані відносини просуваються на передній план і більшою мірою перетворюються у норму поведінки, що загрожує майбутньому країни.

Так, згідно з результатами 2020 року показники Індексу сприйняття корупції в Україні покращились – зросли до 33 балів зі 100 можливих. Втім, це лише на 1 бал більше, ніж у 2018 році. На даний момент країна посідає 117 місце

зі 180, що і є доказом відсутності ефективних шляхів протидії та запобіганню корупції [1].

Сучасний стан, соціально-економічної та політичної ситуацій в країні, є надзвичайно складним. За останній час дані ситуації не лише звели нанівець антикорупційну політику України, але й не дали жодних підстав для того, щоб зменшити рівень поширення корупції в країні.

На жаль, жодна з систем світу не мала й не має повного імунітету від корупції – змінюється лише обсяг та характер її прояву.

Лише коли рівень поширення корупції перетинає певну межу й починає завдавати шкоди національній безпеці держави, населенню, тільки тоді протидія цьому явищу висувається на передній план.

За основу роботи доцільно взяти здобутки різних вчених, які розглядали питання протидії корупції та запровадження шляхів їх вирішення, зокрема це: М. Мельник, В. Федоренко, О. Колб та ін.

Також можна звернути увагу на вислів ізраїльського Прем'єр-міністра Нетаньяху, коли йому запропонували назвати три основні завдання його уряду, він промовив : « Перша – боротьба з корупцією, друга – боротьба з корупцією, і третя – боротьба з корупцією» [2].

Виходить, що обмеження масштабів поширення корупції є однією з найбільш складних проблем сучасного світу. Для України корупція – негативне явище – гальмує соціальний та економічний розвиток, і становить загрозу існування її правових засад.

Проте визначення шляхів ефективної протидії корупції значною мірою залежить від того, наскільки правильно є зрозумілою її сутність.

Визначаючи сутність, треба розуміти, що корупція – це соціальне явище, яке має соціальну обумовленість, соціальні закономірності розвитку та здійснює негативний вплив на соціальні процеси.

Символічним є те, що тлумаченню слова « корупція » в багатьох словниках та енциклопедіях передують поняття « корозія» , тобто « роз'їдання » й

«руйнування» [3, с.642]. Отже, корупція повільно руйнує правовий статус України та довіру до влади.

В Україні корумповані відносини виникли не на порожньому місці – вони не з’явилися раптом після прийняття державою незалежності, але втім, вони є наслідком історичного розвитку суспільства та держави.

Ефективність запобігання та протидії корупції в процесі соціальної стабілізації української держави набуває особливого значення.

Обґрунтовуючи цю думку, треба зауважити, що коли влада сконцентрована в руках обмеженого кола осіб, то їх не підзвітність спроможна призвести до погіршення як економічного, так й політичного становища в державі.

У зв’язку з цим, особлива небезпека полягає в політичній корупції, яка проявляється у впливі політичної еліти на політичні процеси завдяки використанню тиску, підкупу та інших корупційних правопорушень. Окремі протести та протистояння, які останнім часом мали місце в Україні, лише підтверджують це твердження [4, с. 99-106].

Для того, щоб запобігти розвитку політичної корупції необхідно повідомляти про можливі корупційні правовідносини до уповноважених на те органів державної влади. Лише високий рівень зацікавленості населення може сприяти розвитку рівня щодо зменшення підкупів.

Адже будь-яка антикорупційна програма не може існувати без підтримки суспільства.

В Україні, де протягом відносно тривалого часу громадяни звикли мати справу з державними структурами шляхом корумпованих відносин, необхідно домогтися змін у поведінці людей.

Зважаючи на це, при плануванні антикорупційних програм потрібно враховувати наявність не лише правового, але й психологічного механізму протидії цього негативного явища.

Аналіз останніх заяв урядовців дозволяє дійти висновку, що основними напрямками запобігання та протидії корупції є: реальне підвищення соціальних стандартів і зарплат у державному секторі економіки, дерегуляція, зменшення впливу держави на повсякденне життя громадян та удосконалення антикорупційного законодавства [5].

За рекомендацією Ради Європейського Союзу в Україні було оновлено систему законодавства по запобігання та протидії корупції, що становлять органи прокуратури, органи внутрішніх справ України, Національне антикорупційне бюро України та Національне агентство з питань запобігання корупції. Однак такі дії лише ускладнюють механізм протидії корупції, адже ці органи тривалий час перебувають у стані формування [6].

Підводячи підсумок дослідження, можна сказати, що в Україні існує надзвичайно високий рівень корумпованих відносин, які становлять загрозу національній безпеці нашої держави. Але також існують певні шляхи, що можуть ефективно вплинути на механізм запобігання та протидії корупції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

- Індекс сприйняття корупції–2020.URL:<https://nabu.gov.ua/en/open-office/biblio/sociologiya/indeks-spriynyattyakorupciyi-2020>
- Хисамов І. Корупція – не проблема? Підручник. 2010
- Радянський енциклопедичний словар. Прохоров. Москва. 1989. 642с.
- Протидія корупції в Україні: сучасний стан, проблемні питання та шляхи їх вирішення. Збірник наукових праць Національної академії СБУ України.2014. № 52.с.99-106
- Ткачова В. Коррупцію гонят в угол. Сьогодні.2015. 3 серпня
- Про запобігання корупції. Закон України від 14 жовтня 2014 року. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056

Udovika Larysa Gryhorivna

Professor of History and Theory of State and Law

Zaporizhia National University

(Zaporizhia, Ukraine)

Vasilchenko Alina Pavlovna

student

Zaporizhia National University

(Zaporizhia, Ukraine)

**PROBLEMS OF ANTI-CORRUPTION IN UKRAINE:
CURRENT STATE**

***Abstract:** anti-corruption problems are one of the most pressing for Ukraine. The very phenomenon of corruption narrows the scope of constitutional human rights and freedoms, hinders the effective promotion of reforms and is the basis for the development of crime. The aim of the work is to identify ways to effectively address the problems of combating corruption in modern Ukraine.*

***Keywords:** anti-corruption problems, ways to effectively eliminate anti-corruption problems, political corruption.*

УДК 340.13

Удовика Лариса Григорівна

доктор юридичних наук

професор кафедри історії і теорії держави і права

Запорізький національний університет

(Запоріжжя, Україна)

Ланг Олексій Ігорович

студент 1 курсу юридичного фак-ту

Запорізький національний університет

(Запоріжжя, Україна)

ФОРМУВАННЯ СУДОВОГО ПРЕЦЕДЕНТУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ НІМЕЧЧИНИ

***Анотації:** у роботі було сформовано поняття судового прецеденту. Було виявлені аргументи як «за», так і «проти» судового прецеденту у правовій системі Німеччини. Також у роботі зазначена роль судового прецеденту у сфері конституційного права.*

***Ключові слова:** судовий прецедент, Німеччина, правова система, конституційне право, аргументи.*

Поширеною є думка, що найважливішим джерелом права в країнах англо-американського права є судовий прецедент. Але треба зазначити, що роль судового прецеденту у країнах романо-германського права збільшується.

Судовий прецедент стає важливим джерелом права у правовій системі Німеччині. Саме тому дослідимо його роль у правовій системі Німеччини.

Методологічним підґрунтям даної роботи були праці таких вчених як М. Козюбри, С. Шевчука, С. Муромцева та інших вчених. На думку багатьох вчених, саме поняття «прецедент» у німецькій правовій практиці та доктрині

розуміють як прийняте у минулому судове рішення, що стосується справи, яке розглядається, а також передбачає обов'язкову силу прийнятих раніше судових рішень. При цьому центральна увага у визначенні судового прецеденту сконцентрована на можливості рішення бути використовуваним у подальших справах, також воно не обов'язково має містити вказівки або інструкції щодо вирішення подальших справ [1]. У юридичній науці визнано те, що у сучасній Німеччині «прецедентом, як правило, є рішення, винесені раніше у схожій справі, дозволених в рамках аналогічного виробництва» [1]. При цьому хоч і передбачається певна обов'язковість цього рішення для інших судів, що розглядають аналогічні справи, разом з тим, якщо розглядати його як джерело права, не йдеться про конкретику щодо його юридичної сили, характеру, обов'язковості чи природи.

Як і в більшій кількості країн романо-германського права, судові рішення за німецькою правничою методологією не розглядаються як окреме джерело права. Але це не означає, що судова правотворчість несутня. В юридичній науці вважається, що на практиці в Німеччині немає обов'язкової прецедентної системи, тому що право не може бути створено на основі звичаїв, правової науки чи судових рішень.

Безпосередньо, висувують аргументи як "за", так і "проти", щодо обов'язковості судового прецеденту. Принцип тотожності, який зафіксований в законі, стабільність норм права, а також забезпечення одноманітності системи - це аргументи, що підтримують обов'язковість судового прецеденту. Але також існує інша думка, що це є порушенням принципів розподілу влади і суворого виконання законів. На думку деяких експертів, на офіційному рівні німецька теорія розподілу влади вимагає, щоб держава керувалась правом, а не судовими приписами, але на практиці таке анітрохи не означає, що вони застосовуються та не визнаються у випадках, коли положення закону сформульовані нечітко або містять прогалини. Тлумачення закону визначається право за суддями, однак їх рішення не мають сили обов'язкового прецеденту, крім Федерального

конституційного суду. Особливе значення ролі судового прецеденту проявляється в зв'язку з діяльністю Європейського суду з прав людини. У Німеччині, де має юридичну силу Європейська конвенція про захист прав людини і основних свобод, рішення Європейського суду, прецедентні за своїм характером, є обов'язковими для національних судів усіх інстанцій.

Безпосередньо, відомо, що основний Закон ФРН закріплює права людини і головні свободи та інші Конституційні принципи, викладені в силу самої своєї природи досить загально. Крім того, оскільки Федеральний Конституційний суд дійсно визнав правомірною Судову Правотворчість, яка може не узгоджуватися з положеннями законодавства, Федеральний Верховний суд сформулював такий підхід до судової правотворчості та пристосування Законів до конкретних обставин.

Слід зазначити, що Федеральний Конституційний суд дотримується своєї попередньої практики з досить високим показником ретельності, хоча в цьому суді також відсутня офіційна доктрина обов'язковості раніше прийнятих судових рішень.

У правовій системі Німеччини щодо значення і ролі судового прецеденту в сфері конституційного права цієї держави, на думку багатьох вчених, «грають вирішальну роль». Особливий характер такої ролі обумовлений головним чином тим, що відповідно до чинного законодавства Федеральному конституційному суду додані деякі повноваження, які дозволяють йому приймати рішення, що мають загальнообов'язковий характер, а в деяких випадках «отримують статус статуту».

Широке використання прецеденту в конституційному праві Німеччини аж ніяк не означає його повної відсутності в інших галузях права. Зокрема, треба звернути увагу на те, що, на думку багатьох вчених, роль судового прецеденту в різних галузях німецького права є різною (для прикладу, була сформована низка норм адміністративного та трудового права шляхом судової правотворчості) [2]. Якщо в ряді інститутів трудового права «спочатку відігравали і домінували

головну роль прецедентні акти судових органів» [2] , то в адміністративному праві Німеччини, особливо після прийняття в 1976 р кодексу, все йде навпаки.

Повертаючись до питання щодо ролі судового прецеденту у правовій системі Німеччини, можна зазначити, що він має подвійне обґрунтування: обґрунтування судового рішення та обґрунтування закону, яке доповнює закон. При цьому німецька традиція судової практики заснована на законі та звичаї, як результат впливу історичної школи права на кодифікацію і тлумачення закону.

Таким чином, на основі викладеного вище матеріалу можна зробити висновок, що судовий прецедент вважається одним з найголовніших джерел права як в країнах англо-саксонського так і романо-германського права. Тому актуальність є у вивченні ролі судового прецеденту на правову систему Німеччини.

На жаль, дійти єдиного висновку щодо дії судового прецеденту в Німеччині вважається не зовсім легкою справою, оскільки не існує узагальненого уявлення про роль, а також місце прецеденту в цій країні.

Проаналізувавши думки багатьох авторів, можна дійти висновку, що судовий прецедент потрібно розглядати як джерело права в Німеччині в практичному плані, а не в формальному. Формальне невизнання прецеденту не означає його фактичного невживання [3].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

Жерьобкіна Є. СУДОВИЙ ПРЕЦЕДЕНТ ЯК ДЖЕРЕЛО ПРАВА В РОМАНО-ГЕРМАНСЬКІЙ ПОАВОВІЙ СИМ'Ї. Правові горизонти / Legal horizons, 2019. С 98-101.

URL: <https://law-review.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/№1427-2019-1-98-102.pdf>

Глоба А. ВПЛИВ ЗАСТОСУВАННЯ СУДОВОГО ПРЕЦЕДЕНТУ НА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПРАВА В ДЕЯКИХ

ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ. 2018. С 286-289.

URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/634694.pdf>

Сікорський О. СУДОВИЙ ПРЕЦЕДЕНТ У КРАЇНАХ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ. 2019. С.183-186.

URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/7_2019/183-186.pdf

Udovika Larysa Hryhorivna

Doctor of Laws

Professor of History and Theory of State and Law

Zaporozhe National University

(Zaporozhe, Ukraine)

Lang Olexey Igorevich

1st year law student

Zaporozhe National University

(Zaporozhe, Ukraine)

**FORMATION OF JUDICIAL CASE AND ITS
ROLE IN THE LEGAL SYSTEM OF GERMANY**

***Abstract:** the concept of judicial precedent was formed in the work. Arguments were made for and against judicial precedent in the German legal system. The paper also mentions the role of judicial precedent in the field of constitutional law.*

***Keywords:** judicial precedent, Germany, legal system, constitutional law, arguments.*